

aantal samenwerkingsverbanden opgebouwd met universiteiten in de Derde Wereld – vooral in Afrika, maar ook in Azië en Latijns-Amerika.

10 Heeft de vU zich onderscheiden met ontwikkelingswerk, en hoe denken anderen daarover? Zonder op het verhaal vooruit te lopen, kan een uitspraak van dr. J. A. van Kemenade een eerste aanwijzing geven: 'De Vrije Universiteit heeft misschien wel het meest van alle universiteiten gedaan aan samenwerking en ondersteuning van academische ontwikkelingen in ontwikkelingslanden'.² Van Kemenade kan het beoordelen: hij was van 1988 tot 1993 voorzitter van de Nuffic en heeft goed zicht kunnen krijgen op de universitaire ontwikkelingsactiviteiten in Nederland. Uit zijn commentaar blijkt, dat de vU zich landelijk heeft onderscheiden met het geven van steun aan universiteiten in Derde Wereld. Wat wat waren de achtergronden van deze profilering van de vU, en op welke wijze zijn de ontwikkelingen tot stand gekomen? Daarover gaat dit boek.

EEN HALVE EEUW ONTWIKKELINGSWERK

Enige recente publicaties geven een overzicht van de ontwikkelingen in Nederland op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Een belangrijk boek is *De geschiedenis van vijftig jaar Nederlandse ontwikkelings-samenwerking 1949-1999*, onder redactie van Nekkers en Malcontent en verschenen in 1999. Eén van de conclusies is dat het Nederlandse ontwikkelingsbeleid een soort supertanker is die op dezelfde koers blijft, ondanks alle discussies op de brug. De grote debatten rond het beleid gaan onder andere over: de structuur van de wereldeconomie, armoedebestrijding en basisbehoeften, sociale ontwikkeling, de positie van vrouwen, het milieu en het mensenrechtenbeleid. Maar op de praktijk van het beleid lijken die debatten weinig uitwerking te hebben.³

De Nederlandse ontwikkelingssamenwerking is ook het onderwerp van *Hulp in ontwikkeling: Bouwstenen voor een ontwikkelingsbeleid*, onder redactie van Schulpen en verschenen in 2001. Deze bundel behandelt diverse thema's, zoals armoedebestrijding, vrouwen en ontwikkeling, duurzaam landgebruik en milieu, en technische assistentie. Het laatstgenoemde thema gaat over de overdracht van kennis en vaardigheden voor ontwikkelingsdoeleinden. Het laat zien hoe er in